

Výtvarná výchova 2. ročník

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní vychádza zo spontánneho detského prejavu. Žiaci prostredníctvom výtvarných činností, hravou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky). Formou výtvarných činností (kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania) sa stretávajú so svetom navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu. Aktívnu prácu s materiálom a nástrojmi nie je možné nahradiť formou pracovných zošitov – všetky ostatné didaktické formy, ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a pod. sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok). Výtvarná výchova zahŕňa aj prácu s vizuálnymi prostriedkami prostredníctvom počítača. Od žiakov očakávame najmä uplatnenie jeho predstavivosti a fantázie; nie napĺňanie dopredu očakávaných výsledkov. Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti (ovládanie nástrojov a techník) sú podriadené tvorivosti – prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh.

Výtvarná výchova obsahuje aj prvky, ktoré ju prepájajú s inými vyučovacími predmetmi, napr. s pracovným vyučovaním (zručnosti v ovládaní nástrojov a v spracovaní materiálov), s hudobnou výchovou (tvorivé reagovanie na zvukové podnety), prírodovedou a vlastivedou (reakcie na prostredie, prírodné javy, históriu a pod.), s IKT, s matematikou (porovnávanie, mierka, počet a pod.) s geometriou (tvar). Niektoré témy je možné, podľa uváženia učiteľa prepájať s témami týchto predmetov.

Žiaci sú veku prístupnou formou uvádzaní do znalosti súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, do súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Získavajú dôležité kompetencie porozumenia svetu, ktorý je ich každodennou skúsenosťou.

Vzdelávacia oblasť	Výchova umením
Názov predmetu	Výtvarná výchova
Stupeň vzdelania	ISCED1
Ročník	Druhý
Počet hodín	týždenne: 2 h ročne: 66h

Učebné osnovy

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný vzdelávací predmet.

CIELE

Hlavný cieľ výtvarnej výchovy

Žiaci v nadväznosti na detský výtvarný prejav rozvíjajú svoju vizuálnu kultúru na úrovni poznania i vyjadrovania.

Žiaci

- ✓ rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu,
- ✓ rozvíjajú si pozorovacie schopnosti,
- ✓ spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania,
- ✓ rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- ✓ osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi,
- ✓ poznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú,
- ✓ osvojujú si základné kultúrne postoj

KOMPETENCIE

Žiaci:

- ✓ rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu,
- ✓ rozvíjajú si pozorovacie schopnosti,
- ✓ spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania,
- ✓ rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- ✓ osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi,
- ✓ poznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú,
- ✓ osvojujú si základné kultúrne postoje.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky (14 h)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ použiť rôzne kresliace nástroje, ✓ kresliť čiarami s rôznym charakterom, ✓ vyjadriť základný farebný tón predmetu, ✓ vyjadriť približný obrysový tvar predmetu, ✓ usporiadať tvary symetricky alebo asymetricky, 	<p>lína (rôzne typy čiar) výrazový charakter línie (využitý pri tematickom kreslení) kresliace nástroje a pomôcky (voľnou rukou, pravítkom, kružidlom, náhodne) lokálny farebný tón (maľba, alt. kolorovaná kresba jednotlivých predmetov, farba podľa videnej skutočnosti) obrysový tvar predmetu symetria a asymetria jednoduchých tvarov (osová, stredová symetria)</p>
---	--

Rozvoj fantázie a synestetické podnety (8 h)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ v kresbe vyjadriť rôzne hudobné rytmy, 	<p>rytmy v hudobnej skladbe (ukážky) rytmy v kresbe, maľbe rytmy v prírode kresba námetu podľa fantázie (alternatívne fantastická téma, hudobníci, tanečníci, počutá hudba, abstraktné zobrazenie rytmov ...) pozn. možno nadviazať – spojiť s témou výtvarné vyjadrovacie prostriedky</p>

Podnety moderného výtvarného umenia (8 h)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť objekt (výtvarnú realizáciu) v krajine, ✓ vytvoriť objekt (asambláž) zbieraním, ukladaním, vrstvením, lepením z rôznych prírodných materiálov podľa vlastnej fantázie, 	<p>land art prírodná/mestská krajina prírodné materiály/umelé materiály surrealizmus fantastický portrét asambláž ukážky: umenie land artu</p>

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia (4 h)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť vlastnú verziu obrázkového písma, 	<p>umenie Egypta (pyramídy, hieroglyfy ...) rôzne typy písma – história vývoja písma (obrázkové – hláskové) výtvarná interpretácia obrázkového písma, význam a obraz</p>

Škola v galérii (4 h)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ napodobniť sochy postojom, výrazom alebo performanciou (akciou) 	<p>živá socha (ukážky)</p> <p>sochy v galérii (alt. virtuálnej galérii)</p> <p>sochy v kostole sochy na verejnom priestranstve</p> <p>výtvarná interpretácia sochy v inom médiu (maľba, koláž, performancia) alebo v inej technike (napr. modelovanie z plastelíny...)</p>
---	--

Podnety architektúry (4 h)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ skonštruovať architektonický tvar (prvok) zo stavebnice, 	<p>architektonické prvky (oblúk, preklad, stena, strop, brána, schody ...)</p> <p>architektúra ako skladačka (skladanie – stavba z kociek, lega, škatuliek, kartónu ...)</p> <p>spájanie (alt.: zárezmi, spinkami, lepiacou páskou, lepidlom, viazaním ...)</p> <p>alt. modelovanie architektonického prvku z modelovacej hmoty</p>

Podnety fotografie (4)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ zostaviť koláž z častí rôznych fotografií, 	<p>rôzne žánre fotografie (z časopisov) – portrét, krajina, architektúra, mikro/makrofotografia, reportáž ...</p> <p>koláž, montáž</p> <p>strihanie a spájanie častí fotografií do nových kompozičných súvislostí</p> <p>kompozícia z rôznych žánrov a rôzneho tvaroslovia</p>

Podnety videa a filmu (6 h)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ výtvarne interpretovať filmovú postavu v novej dramatickej situácii podľa vlastnej fantázie, ✓ navrhnuť kostým pre filmovú postavu, 	<p>filmová postava v kreslenom, animovanom alebo hranom filme</p> <p>filmový kostým, výzor</p> <p>postavy - filmová postava v dramatickej akcii</p>

Elektronické médiá (6 h)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ napísať malé písmená, veľké písmená a čísla v textovom programe, ✓ napísať slová s diakritikou v textovom programe, ✓ zmeniť písmo, rez písma, farbu písma, píšu krátke vety v textovom programe, 	<p>používanie klávesnice, vyhľadávanie písmen, malé a veľké písmená, čísla, používanie klávesu Shift, písanie diakritiky, zmena písma a rezu písma, zmena veľkosti písma, krátke texty</p>
---	--

Podnety dizajnu a remesiel (6 h)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ navrhnuť hračku podľa vlastnej fantázie, ✓ vytvoriť jednoduchú pokrývku hlavy podľa vlastnej fantázie, 	<p>hračky rôzneho druhu chlapčenské a dievčenské hračky mechanické a statické hračky (funkcie, materiál, farby, tvary ...) klobočnícke remeslo pokrývky hlavy – klobúky, čiapky, šatky, kukly, kapucne, koruny</p>

Podnety poznávania sveta (2 h)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť objekt (alt. asambláž alebo obraz) z prírodnín nájdených v okolitej prírode, ✓ interpretovať prírodné tvary. 	<p>prírodoveda - prírodniny a prírodné materiály (listy, kôra, kamene, semená, plody ...) pozn. možno nadviazať – spojiť s témou podnety výtvarného umenia – land-art</p>

PRIEREZOVÉ TÉMY

Sú integrované do jednotlivých tematických celkov.

METÓDY, FORMY A POSTUPY VYUČOVANIA

- rozhovor, diskusia
- beseda,
- demonštrácia,
- pozorovanie,
- manipulácia s predmetmi,
- inštruktáž,
- didaktické hry,
- kooperatívne učenie,
- situačná a inscenačná metóda

UČEBNÉ ZDROJE

- učebnice,
- odborná literatúra
- vlastné materiály

- internet

HODNOTENIE PREDMETU

Na hodine výtvarnej výchovy žiakov neklasifikujeme známku, ale slovným hodnotením. Je vhodné a žiadúce jednotlivcov slovne oceniť počas hodiny a skupinu žiakov priebežne i na konci hodiny. Žiaci by mali tiež mať priestor na vyjadrenie, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu.